

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ Н.В. Сментина

«_____» _____ 2019 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня
магістра**

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність» за магістерською програмою професійного
спрямування

«Економіка, планування та управління бізнесом»

на тему: **ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ
КОН'ЮНКТУРИ РИНКУ (НА ПРИКЛАДІ РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ)**

Виконавець:

студент ФЕУП
Ровнягіна Діана Сергіївна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н, доцент
Доброва Наталя Василівна

/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОН'ЮНКТУРИ РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
1.1. Сутність поняття ринкової кон'юнктури та необхідність її дослідження.....	6
1.2. Методи оцінки кон'юнктури ринку ІКТ	16
1.3. Характеристика та особливості функціонування ринку інформаційно-комунікаційних технологій в світі	24
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ КОН'ЮНКТУРИ РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ	
2.1.. Загальна характеристика кон'юнктурних змін на ринку інформаційно-комунікаційних технологій.....	36
2.2.. Аналіз стану розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні.....	54
2.3. Методичні підходи оцінювання впливу інформаційно-комунікаційних технологій на розвиток економіки країни.....	71
РОЗДІЛ 3. ПРОГНОЗУВАННЯ ТА НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ	
3.1. Характеристика проблем розвитку ринку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні.....	78
3.2. Перспективи розвитку ринку інформаційно-комунікаційних технологій.....	86
3.3. Прогнозування чинників розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та обґрунтування шляхів підвищення ефективності функціонування ринку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні.....	92
ВИСНОВКИ	102
Список використаних джерел	105
Додатки	114

ВСТУП

Актуальність дослідження. ХХІ століття – це ера новітніх технологій та інформаційного суспільства. Впровадження комп'ютерної техніки та Інтернету у повсякденне життя людства обумовило поширення та необхідність обробки величезних масивів інформації у найкоротші терміни та її миттєву передачу у найвіддаленіші куточки землі. Такі новації змінюють сучасні методи ведення бізнесу, переформатовують структуру економік країн, надають конкурентні переваги у економічній та політичній могутності країнам – технологічним та інформаційним лідерам. А отже, актуальними залишаються питання кардинальних змін в бізнес-середовищі та господарських зв'язків різних країн світу в аспекті зміни та більш активної імплементації в економіку інформаційно-комунікаційної компоненти.

У сучасному світі інформаційно-комунікаційні технології дедалі активніше застосовуються в різноманітних сферах життя суспільства, видозмінюючи їх і надаючи соціальному та людському розвитку нових якостей, сенсів та вимірів. До числа основних напрямків зовнішньоекономічної політики розвинених країн світу відносять розвиток національного експорту, проникнення і завоювання ринків високих технологій, в тому числі і інформаційних. Численні дослідження в цій галузі та досвід розвинених держав світу свідчать про те, що ІКТ надають можливість для зростання конкурентоспроможності національної економіки, вирішення соціальних проблем, поліпшення стану навколишнього середовища тощо. Саме тому проблема оцінки розвитку інформаційно-комунікаційних технологій на основі міжнародного співробітництва України є досить актуальною.

Дослідженням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій на основі ринкової конкурентоспроможності займалися деякі зарубіжні вчені-економісти: Арон Р., Марле М., Рябов С.П., Спікан Н.Дж., Шахназаров Г.Х., Шнідер Р. та вітчизняні: Ажнюк М.О., Сакалош Т.В., Ромашко С.М., Будаговська С.А., Войтко С.В., Герасимчук В.Г., Даниленко Н.Б. та інші.

Мета дослідження – дослідження і прогнозування кон'юнктури ринку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні та визначення перспектив розвитку цього ринку.

Досягнення поставленої мети обумовлює необхідність вирішення **завдань**:

1. Дослідити сутність поняття ринкової кон'юнктури та необхідність її дослідження.
2. Визначити науково-методичні підходи та методи оцінки кон'юнктури ринку інформаційно-комунікаційних технологій;
3. Охарактеризувати особливості функціонування ринку інформаційно-комунікаційних технологій в світі.
4. Надати загальну характеристику кон'юнктурних змін на ринку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні і в світі.
5. Проаналізувати стан розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні.
6. Сформуванати методичні підходи оцінювання впливу інформаційно-комунікаційних технологій на розвиток ринку інформаційно-комунікаційних технологій України.
7. Надати характеристику проблем розвитку ринку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні.
8. Дослідити перспективи розвитку ринку інформаційно-комунікаційних технологій.
9. Розробити прогноз виробництва інформаційно-комунікаційних технологій та обґрунтування шляхів підвищення ефективності функціонування ринку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні

Об'єкт дослідження – процес дослідження та прогнозування кон'юнктури ринку інформаційно-комунікаційних в Україні.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних та прикладних аспектів прогнозування та вдосконалення розвитку ринку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених у кваліфікаційній роботі завдань використовувалися різні методи.

Методи теоретичного узагальнення і порівняння (аналіз і синтез, індукція і дедукція) – для дослідження теоретичних та організаційних аспектів проблеми.

Методи зведення, групування та узагальнення, економіко-статистичні методи – для аналізу аналітичної інформації, прогнозування показників та відображення тенденцій на ринку.

Обробка даних здійснювалася з використанням пакету EXCEL для Windows.

При написанні кваліфікаційної роботи магістра були використані програми, як Microsoft Excel та Microsoft Word, Statistica 7.0.

Інформаційна база. Закони України, Укази Президента України, законодавчі та нормативно-правові акти, офіційні статистичні дані Головного управління статистики, аналітичні записки, наукові публікації та монографічні видання українських і зарубіжних учених, матеріали наукових конференцій, аналітичні дослідження, отримані на сайті виробників інформаційно-комунікаційних технологій.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами проведених досліджень опублікована стаття.

Ровнягіна Д.С. Характеристика стану ринку інформаційних технологій та його вплив на економіку України/ Н.В. Доброва, Д.С. Ровнягіна// Науковий студентський вісник. Одеський національний економічний університет. Факультет економіки та управління підприємництвом. – 2019. – № 31.

ВИСНОВКИ

У результаті проведених досліджень сформовано низку висновків та пропозицій методологічного та практичного характеру.

1. При визначенні сутності поняття «кон'юнктура» та її основних рис, виявлено, що кон'юнктурні дослідження – це цілеспрямований безперервний збір, аналіз та оброблення інформації про стан економіки, товарного ринку, аналіз і виявлення особливостей та тенденцій їх розвитку, прогнозування основних параметрів і розроблення можливих альтернатив для прийняття рішень.

2. Основними методами оцінки кон'юнктури ринку ІКТ є: методи економічного загальносистемного аналізу (порівняння, візуально-графічні, балансовий, формально-логічний); економіко-математичні методи (загально-математичні методи розрахунку економічних показників, методи математичного моделювання) та економіко-статистичні і методи математичної статистики (аналіз динаміки кон'юнктури, регресійно-кореляційний аналіз, експертні методи).

3. В процесі дослідження ринку ІКТ визначені особливості його функціонування. Головними особливостями функціонування ринку інформаційно-комунікаційних технологій є нематеріальність кінцевого продукту/послуги та підвищення вимог, які висуваються користувачами, щодо достовірності та терміновості товару/послуги інформаційно-комунікаційних технологій.

4. Надано загальну характеристику кон'юнктурних змін на ринку ІКТ. Результати аналізу світового ринку ІКТ свідчать про існування відмінностей в рівні застосування ІКТ між країнами. Країни з високим рівнем доходу платять відносно мало за послуги ІКТ, в той час як країни з низьким рівнем доходу платять більше. Найрозвиненіші країни в галузі ІКТ знаходяться у Північній Європі. Однією з причин низького розвитку ІКТ в країнах є нерозвинена інформаційна інфраструктура. Аналіз індексу розвитку ІКТ показав, що

лідером є Ісландія. Такі країни, як Сінгапур, Фінляндія та Швеція протягом декількох років мають найвищий рівень розвитку інформаційного суспільства. Як результат ці країни мають перевагу перед іншим у розвитку інновацій, конкурентоспроможності та продуктивності, у них високий рівень життя людей та ділової активності. Традиційними лідерами експорту продуктів ІКТ залишаються США та Велика Британія.

5. Проведений аналіз стану розвитку ІКТ в Україні, свідчить що темпи розвитку даної галузі дуже повільні внаслідок неправильного напрямку дій уряду. Однак ринок ІКТ України є одним із пріоритетних для розвитку національної економіки. Однією з сильних сторін є достатня кількість спеціалістів з високою кваліфікацією. Проте присутній значний «відтік умів», тому що в країні не сформовані умови та немає підтримки з боку законодавство задля організації зручних умов праці таким спеціалістам. Значення індексу розвитку ІКТ поступово поліпшується, однак позиції України серед країн світу за цим показником суттєво знизилися. Більше того, Україна поступається всім своїм країнам-сусідам. М. Київ посідає перше місце в рейтингу за значенням Індексу розвитку ІКТ, а також за розрахованими за суб-індексами: доступу до ІКТ, використання ІКТ і практичних навичок в області ІКТ. Друге та третє місце за рівнем інформатизації суспільства: зайняли Одеська та Харківська області відповідно. У сфері ІТ працює 116 тис. підприємств, чий загальний валовий дохід становить близько 8,5 млрд. грн. на рік. Кількість фахівців, зайнятих на ринку ІКТ, становить 275,2 тис. осіб; обсяг експорту послуг цієї сфери в 2016 р. становив 156,9 млн. дол. США, тобто 16,3% від загального обсягу експорту. Аналіз вартості експорту послуг сектору ІКТ з України показав, що вартість експорту стрімко збільшується (середньорічний темп зростання за 2000-2018 рр. склав 119,12 %).

6. Методичними підходами оцінювання впливу ІКТ на економіку країни є визначення таких показників як індекс людського розвитку, індекс розвитку ІКТ, обсяг експорту/імпорту товарів ІКТ та ін., аналіз їх динаміки,

застосування низки інтегрованих індексів, побудованих на основі сукупностей показників ІКТ-індикаторів, а також вивчення науково-технічних статей.

7. Основними проблемами розвитку ринку ІКТ є несприятлива макроекономічна ситуація у країні; нестабільність та непередбачуваність державної та законодавчої політики у сфері бізнесу та ІТ; стан фінансового сектора України; недостатня забезпеченість іноземними інвестиціями сектору; нерівномірність забезпечення доступу населення до ІКТ тощо.

8. Ринок інформаційно-комунікаційних технологій має наступні перспективи: формування національної стратегії, міжнародної і внутрішньої політики; забезпечення потенціальної можливості технологічного доступу населення до інформаційних комп'ютерних технологій за рахунок об'єднання зусиль державного та приватного секторів економіки щодо розвитку інформаційної інфраструктури; забезпечення можливості отримання знань, умінь і навичок використання інформаційних комп'ютерних технологій у процесі одержання освіти.

9. Проведене прогнозування чинників розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, свідчить що Україна має великий потенціал та можливості стати великим гравцем на міжнародній арені. Основними напрямками розвитку ринку ІКТ є: забезпечення ІТ-фахівців робочими місця та припинення відтоку «умів»; підтримка підприємств, які займаються інноваційною діяльністю, у вигляді доступного венчурного капіталу; сформувати умови для інноваційної діяльності підприємств; сприяти підвищенню рівня інформаційної представленості України в Інтернет-просторі, а також збільшити обсяг україномовних інформаційних ресурсів та інше.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пазуха М.Д. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 272 с.
2. Економічна характеристика кон'юнктури ринку: конспект лекцій. URL:<http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/8505/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf>
3. Ринкова кон'юнктура: поняття та суть: веб-сайт. URL: <https://buklib.net/books/24850/>
4. Савенко А.Е. , Коваль С. П. Дослідження ринкової кон'юнктури – важливий фактор фінансової стабільності/ А.Е. Савенко// Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія «Економіка». Збірник наукових праць. — Випуск 6. — 2014.
5. Карпов В.А., Кучеренко В.Р. Маркетинг: прогнозування кон'юнктури ринку: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр.. і доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. – 284 с.
6. Сутність кон'юнктури ринку: веб-сайт. URL: <http://referat-ok.com.ua/ekonomichna-teoriya/sutnist-konacuteyunkturi-rinku>
7. Оболенцева Л.В. Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку: підручник / Л.В. Оболенцева; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. –Х.: ХН АМГ, 2014. – 249 с.
8. Мальська М.П. Кон'юнктура ринку / М.П. Мальська //Туристичний бізнес: теорія та практика. - 2014. – С. 112-115.
9. Кушнір В. В. Інформаційні технології - передумова якісної освітньої діяльності / В. В. Кушнір // Управління школою. - 2015. - № 7-9. - С. 85-88.
10. Серова І.А. Конспект лекцій з дисципліни «Дослідження і прогнозування економічної кон'юнктури» / І.А. Серова, Т.С. Мирна – Харків: ХНЕУ, 2015. – 73 с.

11. Кон'юнктура ринку промислової продукції: веб-сайт. URL:https://pidruchniki.com/16520205/marketing/konyunktura_rinku_promislovoiy_i_produktsiyi
12. Ринкова кон'юнктура: поняття та суть: веб-сайт. URL: <https://buklib.net/books/24850/>
13. Сучасні інформаційні засоби навчання: навч.посіб. / Петро Гороль. - К.: Освіта України, 2016. – 535 с.
14. Терлецька В. О. Методи оцінювання кон'юнктури ринку автомобілебудівної продукції// Науковий вісник Львівського політехнічного університету. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2015.
15. Окрепкий Р. Б. Удосконалення системи показників кон'юнктури товарного ринку / Наукові записки: зб. наук. пр. кафедри економічного аналізу. – Вип. 2 (18). – Тернопіль, 2014. – С. 60–63
16. Кузяк В. В., Добуш Ю. Я. Кон'юнктура товарних ринків: конспект лекцій з курсу “Кон'юнктура товарних ринків” для студентів спеціальності 6.030507 “Маркетинг” / В. В. Кузяк, Ю. Я. Добуш. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 200 с.
17. Федорович Р. В. Маркетинговий аналіз кон'юнктури ринку / Роман Федорович, Світлана Семенюк // Галицький економічний вісник. — 2014. — № 2. — С. 47-52.
18. Товканець, Г. В. Інформаційно-комунікаційне забезпечення освітнього процесу / Г. В. Товканець // Актуальні проблеми економіки. - 2014. - № 12. - С. 225-231
19. Войтко С.В., Сакалош Т.В. Ринок інформаційно-комунікаційних технологій: структура та аналіз//Київський політехнічний вісник. — 2015. – С. 22-24.
20. Товари та послуги галузі ІКТ: веб-сайт. URL: <http://www.business.if.ua/themes/business/material.asp?folder=1984&matID=>

21. Обеспечение систем обработки информации программное: веб-сайт. URL: <http://minrd.gov.ua/elektronna-zvitnist/platnikam-podatktiv-pro/programne-zabezpechennya-/orz-programne-zabezpechennya/>

22. Сілкова Г. В. Інформаційно-аналітичні дослідження як особливий аспект інформаційної діяльності / Г. В. Сілкова // Українська культура: минуле, сучасне та шляхи розвитку: міжвуз. зб. наук. пр. – Рівне, 2014. – С. 188-193.

23. IT-послуги: види, форми, структура: веб-сайт. URL: <http://ituzh.com/statti/8-shcho-take-it-posluha>

24. Складові IT-послуги: веб-сайт. URL: <http://wit-group.com.ua/poslygu/it.html>

25. Інформаційно-комунікаційні технології у зовнішньополітичній діяльності: веб-сайт. URL: <http://uadoc.zavantag.com/text/15850/index-1.html>

26. Сутність інформаційно-комунікаційних: веб-сайт. URL: <http://www.ict.edu.ru/>

27. Петров Р. В., Сименко И. А. Информация как ключевой ресурс // Управління підприємством: діагностика, стратегія, ефективність: Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції – Одеса. – 2016. – 44 с.

28. Обладнання в галузі ІКТ: веб-сайт. URL: <http://www.business.if.ua/themes/business/material.asp?folder=1984&matID=3147>

29. Тарасова К. І. Ринок інформаційно-комунікаційних технологій в системі національного господарства. 2018. № 16. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/16_2018_ukr/9.pdf

30. Інформаційно-комунікаційні технології: веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96_%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97#%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8

31. Герасимчук В.Г., Войтко С.В. Міжнародна економіка: навч. посіб. / В.Г. Герасимчук, С.В. Войтко. – К. : Знання, 2014. – 302 с.
32. Загальні засади міжнародного співробітництва: веб-сайт. URL: <http://www.radazed.org.ua/mizhnarodne-spivrobitnictvo.html>.
33. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво: веб-сайт. URL: <http://files.nas.gov.ua/text/9/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%B4%D1%96%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8/0000447/180103163042641-5903.doc>
34. Інформаційно-комунікаційні технології у зовнішньополітичній діяльності: веб-сайт. URL: <http://uadoc.zavantag.com/text/15850/index-1.html>.
35. Список стран по ВВП (ППС) на душу населения: веб-сайт. URL: [https://ru.wikipedia.org/wiki/Список_стран_по_ВВП_\(ППС\)_на_душу_населени](https://ru.wikipedia.org/wiki/Список_стран_по_ВВП_(ППС)_на_душу_населени)
36. Індекси та показники людського розвитку: Оновлена статистика за 2018 рік: веб-сайт. URL: <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/annual-reports/hdr-2018-statistical-update.html>
37. Позиція України в рейтингу країн світу за індексом глобальної конкурентоспроможності 2017-2018: веб-сайт. URL: <http://edclub.com.ua/analityka/pozyciya-ukrayiny-v-reytyngu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2>
38. Визначення трендів розвитку світового ринку ІКТ під впливом цифровізації: веб-сайт. URL: <http://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/download/6709/6741>
39. Международные индексы для оценки развития информационного общества: новые показатели: веб-сайт. URL: <https://cyberleninka.ru/article/v/mezhdunarodnye-indeksy-dlya-otsenki-razvitiya-informatsionnogo-obschestva-novye-pokazateli>

40. Гаспарян О.Т., Камалова Р.У. Индексы развития государств мира: справочник/ О.Т. Гаспарян, Р.У. Камалова. — М.: Изд. Дом Высшей школы экономики, 2015. – 247 с.

41. Рейтинг стран мира по Индексу сетевой готовности: веб-сайт. URL: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=4025>

42. Рейтинг стран мира по уровню развития электронного правительства: веб-сайт. URL: <https://digital.gov.ru/ru/activity/statistic/rating/index-razvitiya-elektronnogo-pravitelstva/#tabs|Compare:Place>

43. Рейтинг стран мира по уровню развития информационных технологий : веб-сайт. URL: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=5445>

44. Физическая карта IT-мира: кто больше всех зарабатывает на новейших технологиях: веб-сайт. URL: <https://mind.ua/ru/publications/20179545-fizicheskaya-karta-it-mira-kto-bolshe-vseh-zarabatyvaet-na-novejshih-tehnologiyah>

45. Яремко З., Микитюк Р. Основні тенденції сучасної міжнародної торгівлі ІКТ-товарами. Економічні науки. 2016. №1(6). URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/nvmduce_2016_1_20.pdf

46. Визначення трендів розвитку світового ринку ІКТ під впливом цифровізації: веб-сайт. URL: <http://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/download/6709/6741>

47. Іванов О., Волошина О. Валовий внутрішній продукт у 2010–2018 рр. Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України. URL: <https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/gdp2010-2018.pdf>

48. Міжнародний телекомунікаційний: веб-сайт. URL: <https://www.itu.int/search#?q=IDI&fl=0&ex=false&target=All>

49. Доступ домогосподарств України до інтернету у 2018 році. За даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств України.

Статистичний збірник. Державна служба статистики України. – Київ, 2018. – 39 с.

50. Статистична інформація. Офіційний сайт Державної служби статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

51. Статистичне оцінювання рівня розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в регіонах України: веб-сайт. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/eko/30april2018/20.pdf>

52. Факты и цифры, касающиеся ИКТ: веб-сайт. URL: <https://www.itu.int/ru/ITU-D/Statistics/Pages/default.aspx>

53. Дослідження Інтернет-аудиторії України: веб-сайт. URL: http://www.inau.org.ua/analytics_vuq.phtml

54. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації: веб-сайт. URL: <http://www.nkrzi.gov.ua/>

55. ТОП-50 крупнейших ИТ-компаний: веб-сайт. URL: <https://jobs.dou.ua/top50/>

56. MarketWatch: EramSystemsInc/: веб-сайт. URL: <http://www.marketwatch.com/investing/Stock/EPAM?countrycode=US>

57. Отчет о доходах EPAM: веб-сайт. URL: <https://ru.investing.com/equities/epam-systems-inc-income-statement>

58. UN ComtradeDatabase // UnitedNations: веб-сайт. URL: <https://comtrade.un.org/>

59. Пікус А.Ю. Тенденції та перспективи галузі ІКТ в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 11. С. 57–60.

60. Ринок інформаційно-комунікаційних технологій у системі національного господарства: веб-сайт. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7181/1/%D0%A0%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%BA%20%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D1%82%D0%B5%>

D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%B9%20
 %D0%B2%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D1%96
 %20%D0%BD%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B
 V%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B3%D0%BE%D1
 %81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2
 %D0%B0.pdf

61. Будаговська С. Мікроекономіка і макроекономіка: підручник / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2014. – 316 с.

62. Чубукова О. Про формування національного ринку інформаційних продуктів та послуг / О.Чубукова //– Х.:«Економіка України», 2016. – № 9 (11) –с. 86-88.

63. Гардоцкий Л. П. Международное сотрудничество по уголовным делам / Л. П. Гардоцкий // Законность. – 2015. – № 6. – С. 61-63.

64. Вотченікова О.В. Міжнародне співробітництво як стратегічний напрям макроекономічного розвитку України / О.В. Вотченікова // Торгівля і ринок України : темат. зб. наук. пр. Вип. 32 / Голов. ред. О.О. Шубін. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2014. – 426 с.

65. Суть та особливості науково-технічних відносин: веб-сайт. URL: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=32477&pg=0>

66. Lipsey R. Technological Shocks: Past, Present and Future: веб-сайт. URL: <http://www.sfu.ca/~rlipsey/T&G.PDF>

67. World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2013–2014: веб-сайт. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2013-14.pdf

68. Європа та Глобальне інформаційне суспільство. Рекомендації Європейській раді : збірник «Європа на шляху до інформаційного суспільства» / Матеріали Європейської Комісії 2014–2015 рр. – К. : Державний комітет зв'язку та інформатизації України. Вид. «Зв'язок». – 2015.

69. Развитие информационного общества в Украине: веб-сайт. URL: https://studbooks.net/77085/kulturologiya/razvitie_informatsionnogo_obschestva_ukraine
70. Информационные технологии в Украине: веб-сайт. URL: <https://dou.ua/lenta/articles/it-in-ukraine/>
71. Мачуга Р.І., Борух О.С. Сучасний стан ринку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні. Східна Європа: Економіка, бізнес та управління. 2016. № 3(03). С. 260–264.
72. Інформаційні технології на ринку послуг: проблеми, зміни, розвиток: веб-сайт. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3123>
73. Єдинак В.С. Розвиток інформаційних технологій в Україні.//Наукові доробки молоді – вирішенню проблем європейської інтеграції: збірник наукових статей. В 2 т. Т. 1- Харків: Континент, 2014.- С. 289-290.
74. Какорін М.О. Інформаційні технології як фактор інновацій у глобальній фінансовій системі.// Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. - №5- 2015.- С. 106-109.
75. Шандра В.М. Застосування інформаційних технологій в забезпеченні технологічного оновлення економіки на інноваційній основі.// Актуальні проблеми економіки. - №10 – 2014. – С.220-223.
76. Чигасова Н.М. Місце інформаційних технологій у розвитку інформаційного суспільства в Україні.// Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. - № 9 – 2013. – С. 110-113.
77. Тенденції та перспективи розвитку глобальних інформаційних технологій: веб-сайт. URL: <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/apmv/article/download/2696/2400>
78. Радіщук Т.П. Особливості прогнозування кон'юнктури товарного ринку. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/18763/1/10-39-41.pdf>

79. Кирилова О.В. Інформаційні технології країни як показник інтеграції в інформаційне суспільство: українські реалії. URL: <http://www.kyumu.edu.ua/wsc/toms/10/110-113.pdf>

80. Экспорт товаров ИКТ: веб-сайт. URL: <http://unctadstat.unctad.org/ReportFolders/reportFolders.aspx>.

81. Импорт товаров ИКТ: веб-сайт. URL: <http://data.worldbank.org/indicator/TM.VAL.ICTG.ZS.UN/countries>

82. Янковой А.Г. Математико-статистические методы и модели в управлении предприятием: Учебное пособие. – Одесса: ОНЭУ, ротاپринт, 2014. – 250 с.

83. Выбор наилучшей линии тренда для данных: веб-сайт. URL: <https://support.office.com/ru-ru/article/%D0%92%D1%8B%D0%B1%D0%BE%D1%80-%D0%BD%D0%B0%D0%B8%D0%BB%D1%83%D1%87%D1%88%D0%B5%D0%B9-%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D0%B8-%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8B%D1%85-1bb3c9e7-0280-45b5-9ab0-d0c93161daa8>